

Во отношение произведенията. Нейният тембрист и богат глас се оказа особено подходящ за тази трудна за изпълнение и възприемане музика. Музика, която наявява асоциации с Вагнер и нововиенците. Но съдейки по текстовете, типични за експресионизма, изразните средства тук са включени в противоположен естетически контекст, прославящ силата на вярата и любовта. Може би идеята на автора е „Песни по Шуон“ да попитат слушателите в лична, дълбоко интимна медитация. И ако е така – то това наистина беше постигнато.

Не мога да не спомена още една интересна премиера – „Голдберг вариации“ от Й. С. Бах в транскрипция за две пиана на Николай Стойков, изпълнени от Велислава Стоянова и Мартин Дафинов (14 юни). Това е погредната транскрипция на Бахова творба на Н. Стойков, над която, както сподели самият той, е работил три години, воден от желанието да може да бъде свирена от повече изпълнители. Дуото Стоянова – Дафинов, макар и малко, вече е носител на редица награди и отличия. Много добри като ансамбъл, двамата пианисти бяха подхожили с голямо старание към една от най-мащабните творби на Великия маистор. Вярвам, че в бъдещата си работа ще произведението те ще продължат да усъвършенстват детайлите и подробностите в него, за да разкрият тълноценно дълбочината и красотата на музиката.

Два камерни вокални концерта също се откроиха във фестивалната програма. Алек Аведисян – баритон, и Ружка Чаръкчиева – пиано, изпълниха Вокалния цикъл „Зимен път“ от Франц Шуберт (18 юни). Аведисян е от младите български певци, които правят успешна кариера едновременно на оперния и на концертния подиум.

Той пресъздаде с много чувство Вокалния цикъл на Шуберт, като през цялото време внимаваше да постигне подходящо за камерното музициране звукоизвлечане. Благодарение на усилията му музиката прозвучала като интимна изповед, като откровение на приближаващия се към края на живота си път композитор. Цялостното впечатление от неговата изява нямаше да бъде така тълноценно и завладяващо, ако не беше премереният, изящен, подкрепящ и много прецизен клавирен съпровод. Глас и пиано през цялото време образуваха неразрирен синтез, подчинен на богатата об разност на ранния виенски романтик.

Роденият в Белгия баритон Иван Тирион и Маргарита Илиева – пиано, представиха програма, в която превес имаха френските автори от края на 19. – началото на 20. век (20 юни). След Вокалния цикъл „Любовта на поета“ от Роберт Шуман последвала творби от Габриел Форе, Анри Дюпарк и Морис Равел. И. Тирион е съвсем млад певец (р. 1990), но без съмнение го очаква блъскава кариера и като оперен, и като камерен изпълнител. Той притежава изключително богати гласови възможности и най-важното – умее да ги използва според характера на музиката, която изпълнява. Много емоционален и романтичен в Шуман, изящен във Форе, драматичен в Дюпарк, разнообразен и характеристичен в Равел – за всеки автор певецът намираше характерно звукоизвлечане, детайлна нюансировка и прецизна фразиранка. Към това се добави прекрасният ансамбъл с Маргарита Илиева, с която демонстрираха изпълнено чувство за стил и обща творческа концепция във всяко от изпълненията произведения. Това без съмнение беше един от тези концерти, които се помнят дълго!

Сцена за изява, школа за усъвършенстване, генератор на идеи

Шести международен хоров фестивал в Балчик

Росица Бояджиева-Вълевая

За шести път Белият град се огласи от песните и раздостната гълчава на 20 творчески колектива, обединени от една любов – хоровата музика. Той се провежда от 1 до 5 юни под патронажа на кмета на Балчик господин Николай Ангелов. По регламент участие във фестивала могат да вземат български и чуждестранни непрофесионални академични и народни хорове и Вокални ансамбли от всички категории: смесени, камерни, енородни, младежки, детски, без възрастови ограничения, като народните (фолклорните) състави са в самостоятелна конкурсна програма. Съставите имаха задължение да участват в работните ателиета на фестивала, да подгответ концертна програма от 15 - 20 минути, която да включва произведение от националността на представящия се хор и произведение от български автор, да изпълнят две акапелни произведения за съответстващите концерти и едно произведение за галаконцерта. Приятствам изискването на организаторите да се предоставят партитури на изпълнените произведения. От една страна, така се обменя реперто-

Журито на конкурса

ар, а от друга, се прецизира работата на журито. Всички детски хорове се състезаваха за спечелване на специалния диплом

от съдружение „Музикален свят Балчик“ – „Бъдещето на Европа“. И тази година хоровете имаха избор дали да се представят само във фестивалната програма, или да се състезават в конкурса. Организационният комитет селектира следните участници в шестото издание на фестивала:

1. Смесен хор „Черноморски звуци“ – Балчик, България, диригент г-р Валентина Георгиева
2. Мъжки хор „Хармония“ – Ystad, Швеция, диригент Виолета Тодорова
3. Детски състав при детски хор „Добри Христов“ – Варна, България, диригент Галина Станишева
4. Камерен дамски хор - Шабла, България, диригент Силвия Вангелова
5. Група „Спектрум“ – София, България
6. Смесен хор „Donita“ – Sireți Village, Молдова, диригент Svetlana Rebeja
7. Академичен хор при Студентски културен център – Ниш, Сърбия, диригент Zoran Stanisavljevic
8. Женски хор „Алабреа“ – София, България, диригент Аманаска Попова
9. Смесен хор при културна асоциация „Filaretos“ – Thermi, Гърция, диригент Elefteria Metaxa-Armendorou
10. Вокален ансамбъл „Езерец“ – Благоевград, България, диригент Илиян Юручки
11. Смесен хор „Korosolo“ – Анкара, Турция, диригент Zafer Gokcer.
12. Камерен хор при музикално училище „Стефан Макраняц“ – Неготин, Сърбия, диригент Ružica Rajković
13. Смесен хор „Алабреа“ – София, България, диригент Аманаска Попова
14. Смесен хор при Фолклорна културна асоциация „Vasilica“ – Thermi, Гърция, диригент Elefteria Metaxa-Armendorou
15. Смесен народен хор „Добруджански гласове“ – с. Соколово, общ. Балчик, диригент Стаматка Кирилова
16. Формация „Умай“ – Добрич, България, диригент Живко Желев
17. Енороден хор „Бодра песен“ – Шумен, България, диригент Деница Узунова
18. Смесен хор „Царевец“ – Велико Търново, България, диригент Дилян Диханов
19. Детски хор „Хорал“ – Варна, България, диригент Веселина Симеонова
20. Вокална студия при Народно читалище „Паисий Хилендарски – 1870“ – Балчик, България, диригент г-р Валентина Георгиева

Международното жюри за тазгодишното издание беше в състав:: Вания Монева, Амброз Чопи (Словения) и г-р Валентина Георгиева.

Вания Монева е творец с впечатляваща работоспособност, харизма и професионализъм. Основателката на емблематичния хор „Космически гласове“ и до днес говори с благоговение за своя учител в ДМА „Панчо Владигеров“ проф. Васил Арнаудов. В хоровата работилница се старае да предаде не само любов към музиката, но и умението си да омагьосва хористи и публика, да извлече смисъл и красота от партитурата. Не напразно композиторът проф. Красимир Къркчиевски казва за нея: „Вания Монева е българският Карайан в рокля“.

Амброз Чопи е Възпитаник на Музикалната академия в Любляна. Негови произведения са отличени с награди в десет-

ки конкурси по композиция, публикувани са от издавателствата Astrum, DSS и Sulasol и са включени в компактдискове на национални и чуждестранни хорове. Амброз Чопи е член на журито в десетки конкурси, лектор в хорови семинари в родината си и в чужбина. Обаянието на този артист остави ярка следа в съзнанието на младите участници в Шестия хоров фестивал в Балчик.

Д-р Валентина Георгиева е диригент, музикален педагог, ръководител на детски вокални формации, председател на съдружение „Музикален свят Балчик“, създател и артистичен директор на международния хоров фестивал „Черноморски звуци“. Завършила е магистратура в АМТИИ – Пловдив, специализирана е в НМА и е защитила докторат в НБУ. Профессионалното ѝ майсторство е резултат от обединяването на най-ярките достижения на трите школи. Със своя чар, неизчертаем ентузиазъм и възхищение тя е основният двигател на хоровото дело в крайморския град. Спечелила е любовта на балчиклии и доверието на кметския екип. Многобройните ѝ участия в различни международни форуми в цяла Европа са отличени с призови места и ласкателни рецензии в пресата.

Журито определи следните награди:

- Голямата награда за цялостно представяне в VI Международен хоров фестивал „Черноморски звуци“ – позлатена статуетка „Черноморски звуци“ и парична премия за Академичен хор при Студенски културен център – Ниш, Сърбия, диригент Zoran Stanisavljevic;
- Победител в категория „Смесени хорове“ – Академичен хор при Студенски културен център – Ниш, Сърбия, диригент Zoran Stanisavljevic;
- Диплом от Българския хоров съюз за най-добре представил се български хор – Смесен хор „Алабреа“ – София, България, диригент Аманаска Попова;
- Победител в категория енородни хорове – хор „Алабреа“ – София, България, диригент Аманаска Попова;
- Диплом и плакет от Съюза на българските композитори за изпълнение на българска песен от чуждестранен хор – Академичен хор при Студенски културен център – Ниш, Сърбия, диригент Zoran Stanisavljevic;
- Диплом и парична премия от Съюза на българските композитори за изпълнение на съвременна българска песен от български хор – Вокален ансамбъл „Езерец“ – Благоевград, България, диригент Илиян Юручки за песента „Отдоле игат“ от Илиян Юручки;
- Специална награда на Народно читалище „Паисий Хилендарски – 1870“ за мал перспективен диригент – Аманаска Попова, диригент на хор „Алабреа“ – София, България;
- Диплом от СБМТД за майсторство в хоровото дирижиране – Zoran Stanisavljevic;
- Мис и Мистър Фестивал – Мила Георгиева от хор „Алабреа“ – София, България, и Неманя Ерич от Академичен хор при Студенски културен център – Ниш, Сърбия.

Zoran Stanisavljevic